

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ȚI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șese lunl 6 fior., pe trei lunl 3 fior.

România și străinătate:

Pe anŭ 36 fr., pe șese lunl 18 fr., pe trei lunl 9 franci.

SĚ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrierile nefrancoate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

N°. 72.

Duminică 31 Martie (12 Aprilie)

1885.

Nou abonamentŭ

la

„Gazeta Transilvaniei.“

Cu 1 Aprilie st. v. 1885 se începe unŭ nou abonamentŭ, la care invitămŭ pe onorații amici și sprijinitori ai foicei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunl 3 f.

„ șese „ 6 „

„ unŭ anŭ 12 „

Pentru România și străinătate:

pe trei lunl 9 franci } în aurŭ sŭu în hăr-

„ șese „ 18 „ } tiă cu adausul a-

„ unŭ anŭ 36 „ } giului.

Rugămŭ pe domnii abonenți, ca sŭ binevoiascŭ a-și reînoui de cu vreme abonamentulŭ, ca sŭ nu se intrerupă expedițiunea diarului.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“

Brașovŭ, 30 Martie (11 Aprilie) 1885.

Ungurii din Clușiu se pregătescŭ pentru o mare petrecanie. Cu pene lungi în pălăria și cu totŭ feliulŭ de stŭguri și stegulețe tricolore, ei vorŭ întempină pe emisarii lorŭ din tôte părțile Transilvaniei, cari se raliéză mâne în vechiulŭ Claudiopolis.

Ce sŭrbătore sŭrbéză Ungurii din Clușiu?

Este ore vre-o lucrare a păcii și a progresului sŭu vre-o isbândă a stăruințelorŭ de libertate și de independență, ce-l face a se întruni în modŭ atătŭ de sŭrbătorecŭ?

Nici una, nici alta.

Dacă întrunirea de mâne s'arŭ face în numele păcii și alŭ progresului, atunci toți fii țerei, fără deosebire de naționalitate, arŭ trebui sŭ o salute cu simpatia și cu urări fierbinți de bunŭ succesŭ.

Dar cei ce se adună mâne în Clușiu nu potŭ fi apostolii păcii, când trei părți din locuitorii țerei privescŭ cu neîncredere și cu îngrijire la pașii lorŭ.

În întrunirea dela 12 Aprilie nu pôte fi vorbă nici de libertate, căci de ar fi așa, stŭgulŭ „culturei maghiare“, ce voiescŭ Clușienii a-lŭ desfășurá, nu ar respinge, ci ar atrage la sine simpatiile tuturorŭ fiilorŭ țerii. De câte-orŭ o națiune a arboratŭ drapelulŭ libertății, ea a pututŭ fi sigură de simpatiile ómenilorŭ de bine din sínulŭ tuturorŭ popórelorŭ. Cu câtŭ mai multŭ nu ar trebui sŭ ne bucurămŭ noi vedŭndŭ că concetățenii noștri stăruiescŭ în adevărŭ pe cărarea libertății?

Cine dintre Români nu ar dorŭ sŭ trăiascŭ în pace cu conlocuitorii maghiari și sŭ se bucure împreună cu dŭnșii de binefacerile progresului și ale libertății?

Dar ceea ce voiescŭ Clușienii nu este nici pacea, nici progresulŭ, nici libertatea, ci este delanțuirea luptei de rassă, este regresulŭ și recăderea în starea primitivă a barbarismului, este sugrumarea libertății unorŭ conlocuitori leali și drepti, cari își iubescŭ și ei limba și naționalitatea cu aceeași ardore ca și Maghiarii.

În alŭ cui nume se adună așadér emisarii maghiarismului în Clușiu?

În numele despotismului de rassă.

Este tristŭ și durerosŭ când o țără ajunge a fi guvernată de unŭ regimŭ despoticŭ, când este lipsită de scutulŭ legii și alŭ libertății. și supusă numai și numai liberului arbitriu alŭ celorŭ

ce au puterea în mâna; dar este cumplită nenocirea acelei țeri, unde locuindŭ diferite popóre despotismulŭ se exercită de cătră una din ele asupra celorlalte.

Cupa suferințelorŭ, ce au trebuitŭ sŭ le îndure Transilvania în cursulŭ veacurilorŭ din urmă, încă nu este plină. Ungurii din Clușiu vorŭ sŭ-o împli pregătindŭ rŭsboiulŭ socialŭ în potriva limbei și a naționalității nemaghiarilorŭ.

Orbiți de patimă și de pofta de a domni ei nu vedŭ peirea ce însiși și-o prepară, amenințândŭ libertatea conlocuitorilorŭ lorŭ români și sași.

Orŭ dóră nu este o amenințare a libertății noastre dacă ni se spune, că campania, ce este în ajunŭ d'a se organizá în Clușiu, are de scopŭ de a „câștigá mai întâiu pe cetățenii nemaghiari de a doua mâna pentru statulŭ ungarŭ“ și ai conțopi apoi în națiunea maghiară? Nu este o amenințare dacă societatea maghiară se organizéză sub auspiciile puterii de statŭ, la a căreia dispozițiune voiesce a se pune pentru a o sprijini în opera maghiarisărei?

Amenințe-ne însŭ câtŭ vorŭ voi prin nebunescile lorŭ porniri, despre unŭ lucru îi asigurămŭ pe cei ce se vorŭ adună mâne în Clușiu sub stŭgulŭ despotismului de rassă: *nu ne tememŭ.*

Ne dóre inima de frumoșa noastră țără, față cu care amŭ doveditŭ mai multŭ ca orŭ și cine, că scimŭ sŭ suferimŭ și sŭ murimŭ; plângemŭ sórtea crudă, care ne condamnă la lupte nesfârșite pentru esistența noastră națională atunci, când amŭ trebui și noi sŭ ne bucurămŭ de binefacerea unui progresŭ liniștitŭ; suntemŭ adŭncŭ mâhniți de cele ce le întempinămŭ din partea conlocuitorilorŭ noștri maghiari, dŭr *nu ne tememŭ.*

Cei ce se temŭ, perdŭndŭ-și chiar capulŭ de frică, nu suntŭ Români, ci suntŭ Maghiarii ardeleni. Întrunirea clușiană de mâne este o dovadă despre acŭsta, ba mai multŭ, ea este unŭ viu documentŭ despre impotența și despte sŭrăcia de spiritŭ a contrariilorŭ némului nostru.

Unde a rŭmasŭ pretinsa forță superióră morală asimilátore a națiunei maghiare, dacă luptăcii maghiarismului alérgă acum la nisce mijlóce atătŭ de nedemne, apelândŭ la buzurnarele „patrioțilorŭ privilegiați“, ca cu sumele adunate sŭ cumpere sufletele celorŭ slabi de ângerŭ din sínulŭ națiunilorŭ nemaghiare și dacă pentru ași asigura supremația constituie reuniuni agresive sub scutulŭ puterii, dela care pretindŭ ca sŭ suprimŭ libertatea noastră și sŭ ne denege nouŭ Nemaghiarilorŭ ceea ce le acordă lorŭ cu amŭndouŭ mânilorŭ?

Nu așa se câștigă simpatiile, nu așa se propagă cultura. O cultură, care se folosește de mijlóce despotice încétă de a fi cultură și devine o crudă barbariă. A voi se te redici și se te îngrași nedreptățindŭ pe de-aprópele teu și luândŭ-i bucătura din gură, însemnă a nu avé forță morală d'a trăi pe piciórele tale proprii. Dacă ar mai viețui ađi Stefanŭ Szechenyi ar plânge nu de mila Românilorŭ, ci de durere pentru grópa ce și-o sapă conaționalii sŭi cu însăși mâna lorŭ.

Cu capulŭ ridicatŭ, tari în consciința forței noastre morale și a dreptății causei noastre, noi Români ardeleni primimŭ la încercările desperate ale micilorŭ despoți din Clușiu ca la o furtună

trecétore, care întunecă cerulŭ patriei noastre, pentru ca sórele libertății sŭi pótă rŭsări mai apoi cu atătŭ mai strălucitorŭ.

Activitatea reuniunii de maghiarisare din Clușiu va avé si unŭ bine pentru acŭstă țără, căci va rupe pentru totdŭuna cătușile indiferentismului, în care amŭ zăcutŭ timpulŭ celŭ mai multŭ până acuma, și în fața ligei din Clușiu dușmane naționalității noastre, se va constitui liga puternică și neinvincibilă a dreptății.

Conflictulŭ ruso-afganŭ.

„Standard“ a primitŭ o telegramă în care i-se comunică, că la riulŭ Murghab s'ar fi datŭ o luptă, în care arŭ fi fostŭ 500 de morți. Telegrama însă e fórte neclară, deórece aceea localitate e totŭ așa de puținŭ cunoscută în Afganistanŭ, ca și cine a invinsŭ și când a fostŭ lupta.

Nu totŭ așa anunță „Curierulŭ guvernului“ din Petersburg. După acŭstă fóiă, Komarov raportéză, că elŭ în urma acțiunilorŭ dușmane provocátore din partea Afganilorŭ, a fostŭ silitŭ sŭ atace la 18 Martie n. pozițiunile întărite ale acestora de pe amŭndoi țermii riului Kușk. Trupele afgane, în numărŭ de 4000 de ómeni cu 8 tunuri, au fostŭ bătute și imprăștiate perdŭndŭ vr'ó 500 de morți, tótă artileria, 2 stŭguri și întrŭga taberă cu trenulŭ și proviziunile. Rușii au avutŭ 1 oficerŭ mortŭ și 3 răniți, 10 ómeni morți și 29 răniți.

După luptă, Komarov se retrase peste riulŭ Kușk în pozițiunile sale de mai nainte. Cățiva oficerŭ englezŭ au asistatŭ la luptă ca martori oculari. Afganii au apucatŭ fuga, dar o escortă rusă trimesă de Komarov n'a pututŭ sŭ ajungă cavaleria afgană.

România și Austro-Ungaria.

Sub acŭstŭ titlu aduce diarulŭ germano-jidanŭ „W. Allg. Zeitung“ unŭ articolŭ importantŭ din mai multe puncte de vedere, care articolŭ, după cum spune redacțiunea numitului diarŭ, n'a eșitŭ din condeiulŭ corespondentului sŭu ordinarŭ din București, ci din alŭ altuia. Noi îlŭ punemŭ înainte ochilorŭ cetitorilorŭ noștri în traducerea urmátore:

Cea mai ardentă cestiune a țilei este aici denunțarea convențiunii comerciale cu Austro-Ungaria. Fiecare deputatŭ face câtŭ pôte, ca cu unŭ patosŭ patrioticŭ sŭ dea năvală asupra împărăției vecine, sŭ o facă responsabilă de întrŭgă calamitate financiară. Inchiderea granițelorŭ din partea Ungariei pentru vitele din România a adusŭ țera în mai mare iritațiune. De altfelŭ tótă animositatea se îndreptă cu multŭ mai puținŭ în contra Austriei ca în contra Ungariei, care trece pentru toți Români (cu puține escepțiuni), fără deosebire de vederile politice, de presumptivulŭ și tiranulŭ apăsătorŭ alŭ consăngenilorŭ lorŭ din Transilvania și preste totŭ de inamiculŭ secularŭ. Fiecare Ți aduce scrii senzaționale și partea cea mai mare colorite tendențiosŭ despre cele mai crude mŭsurŭ din partea Maghiarilorŭ asupra Românilorŭ, despre confiscăuni, arestări, disolvări de adunări, și totdŭuna presa înaltă strigăte de indignațiune în contra acestei barbare procedurŭ. Astfelŭ a fostŭ tractată aici cu câteva lunl mai înainte disolvarea societății academice din Clușiu „Iulia“ ca unŭ evenimentŭ de cea mai mare importanță. Cu ocaziunea cestiunii dunărene iml dŭse unŭ bărbatŭ de satŭ românŭ: „Dŭcă Ungaria voiesce a acordă Românilorŭ sŭi, impilațiilorŭ noștri frați, libertate în scólă, libertatea limbei și în biserică“) spre ocrotirea naționalității lorŭ în sensŭ lealŭ, atunci eu își stau bunŭ, că națiunea română ca unŭ omŭ va face

*) Dŭr despre admiterea limbei române în viața publică, celŭ puținŭ în cadrulŭ legii naționalitățilorŭ, n'a amintitŭ o acelŭ bărbatŭ de statŭ românŭ? — Nouŭ nu ne vine sŭ credemŭ, mai vŭrtosŭ că scriitorulŭ articolului de față, deși traiesce în România, este unŭ mare maghiaronŭ. Red.

Cursul la bursa de Viena

din 10 Aprilie st. n. 1885.

Table listing financial data for the Vienna stock exchange, including gold and paper interest rates.

Table listing financial data for the Vienna stock exchange, including various bonds and exchange rates.

Bursa de Bucuresti.

Cota oficiala dela 28 Martie st. v. 1885

Table listing financial data for the Bucharest stock exchange, including interest rates and exchange rates.

Cursulu pieței Brașov

din 11 Aprilie st. n. 1885.

Table listing exchange rates for various currencies in Brașov.

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei” se pot cumpăra în tutungăria lui I. Gross.

Plătibilu în rate séu cu bani gata 10 procente mai efinu!

vendū ceasornice remontoir de aurū și de argintū, pendule, ceasornice pentru salonū, odai și cu musică, cantandū dela 1 până la 10 piese, inele de aurū și de brilatū, lanțuri de ceasū, medalione, cruci, brățări și garnituri, și adică cu plata în rate lunare.

Marfa se va trimite îndată fiecărui comandatorū, după trimiterea primei rate. Vendare sub garanțā. Tarife de prețuri ilustrate, în care se cuprindū și mărimea ratelorū, dimpreună cu mostrele pentru alegere, se trimite îndată franco, după trimiterea de 20 cr. în mărci postale séu bani gata.

WIEN I, Schulerstrasse Nr. 1 (Rotschild - Palais.)

Minunea industriei.

Numai fl. 3.75

costă la mine de ađi incolo o escelentă, regulată și de sine luminătoare.

Pendulă cu bătaie

bate oărele întregi și jnmetățile de oăre, cu 2 punți bronțaiți, în pervasuri pompoșe, celū mai finū lustruite imitațā de lemnū de nucū cibucitū, cu tablă arătătoare prea frumosă, care este împreunată cu massă de luminatū brevetată și luminează nōptea de sine, așa că se pōte îndată vedē la cāte ciasuri e fār' de a mai aprinde luminarea.

garantezū pe 10 ani în scrisū

tocmai precum garantezū pentru buna āmblare a ciasului. Eu sunt uniculū inventatorū alū acestorū ciasornice și le vendū numai de aceea așa de efinū, pentru-cā am vre-o 1300 bucăți în depositū și am lipsă de banī gata. Ciasornicele aceste au costatū înainte cu 3 lunī încă întreitū decum costā ađi. Fiecare ciasornicū e provēdūtū cu patențā. Pachetarea se face în lādī. Ciasornicele comandate se expedēzā de 3 ori pe ăi prin remboursā séu plătindū înainte. A se comanda la

I. H. Rabinovics

Fabrica penduelorū luminătoare WIEN, Leopoldstadt, Schiffamtsgasse Nr. 20.

Mersulū trenurilor

pe linia Predealū-Budapesta și pe linia Teiușū-Aradū-Budapesta a călei ferate orientale de statū reg. ung.

Table showing train schedules and fares for routes between Predeal, Budapest, and other stations.

Table showing train schedules and fares for routes between Teiuș, Arad, and other stations.

Nota: Oărele de nōpțe suntū cele dintre liniile grōse.